



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Mestvergistingsinstallatie VTTI Bio-Energy Limburg BV, gemeente Leudal

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

6 november 2024 / projectnummer: 3757



1 Advies over het MER in het kort

VTTI Bio-energie Limburg BV (hierna: VBL) wil een mestvergistingsinstallatie bouwen en exploiteren op bedrijventerrein Zevenellen in Haelen, gemeente Leudal (zie figuur 1). Met de installatie wil VBL organische reststromen, in merendeel dierlijke mest, verwerken tot groen gas¹ en meststoffen. Het gaat om maximaal 750.000 ton organische reststromen per jaar. Voor het besluit over de benodigde omgevingsvergunning is een milieueffectrapport (hierna: MER) opgesteld.² De provincie Limburg heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) gevraagd te adviseren over het MER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Wat staat in het MER?

Voor de beoogde vergistingsinstallatie en de bedrijfsvoering ervan zijn meerdere alternatieven onderzocht en hun milieugevolgen in beeld gebracht. Het gaat onder andere om verschil in te vergisten stromen (wel of geen dierlijke mest), het type te produceren meststoffen (na vergisting) én meerdere technische varianten van het vergistings- en nabewerkingsproces. Ook is gekeken naar aan- en afvoer per vrachtwagen en/of per schip.

Mede op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar bovenstaande alternatieven en varianten is een alternatief uitgewerkt dat de voorkeur heeft (het zogeheten 'voorkeursalternatief'). Dit voorkeursalternatief gaat onder andere uit van mesofiele vergisting³, een flexibel grondstoffenmenu op basis van co-vergisting en productie van zowel droge, gepelleteerde meststoffen⁴ als ingedikd digestaat.⁵ Dit type vergisting en grondstoffenmenu is operationeel stabiel en vraagt minder energie. De aan- en afvoer gebeurt per vrachtwagen. Aan- en afvoer per schip zou onder andere leiden tot meer geuremissie, aldus het MER.

In het MER staat dat het voorkeursalternatief negatieve effecten heeft op verkeersafwikkeling en -veiligheid, geluid, luchtkwaliteit en energieverbruik. Zo leidt de vergistingsinstallatie tot ongeveer 141 vrachtwagens per dag voor de aan- en afvoer. Er zijn positieve effecten op energieproductie en klimaat. De toename in stikstofemissie wordt gemitigeerd door extern te salderen, aldus het MER.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is uitgebreid maar zeer goed leesbaar. De Commissie waardeert de heldere opzet en opmaak van het MER én de navolgbaarheid van veel van de onderliggende onderzoeken. Ook geeft de samenvatting een helder en navolgbaar overzicht van de inhoud van het MER. De

¹ Groen gas is gas dat door vergisting of vergassing ontstaat uit reststromen zoals gft-afval, mest en slib, en daarna is opgewerkt tot dezelfde kwaliteit als aardgas. Voor meer informatie, zie de [website van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie](#).

² Kragten. 2024. *VTTI Bio-energie Limburg (VBL): Project-MER*.

³ Het vergistingsproces kan plaatsvinden bij verschillende temperaturen, namelijk 0–20°C (psychrofiel), 20–45°C (mesofiel) en 45–75°C (thermofiel).

⁴ Pelletieren is het proces waarbij materiaal tot korrels wordt geperst.

⁵ Digestaat is een product dat overblijft na de vergisting van dierlijke mest en organische reststromen. Voor meer informatie, zie de [website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland](#).

Commissie waardeert het uitgebreide alternatievenonderzoek en de manier waarop de uitkomsten daarvan zijn gebruikt bij het uitwerken van het voorkeursalternatief.

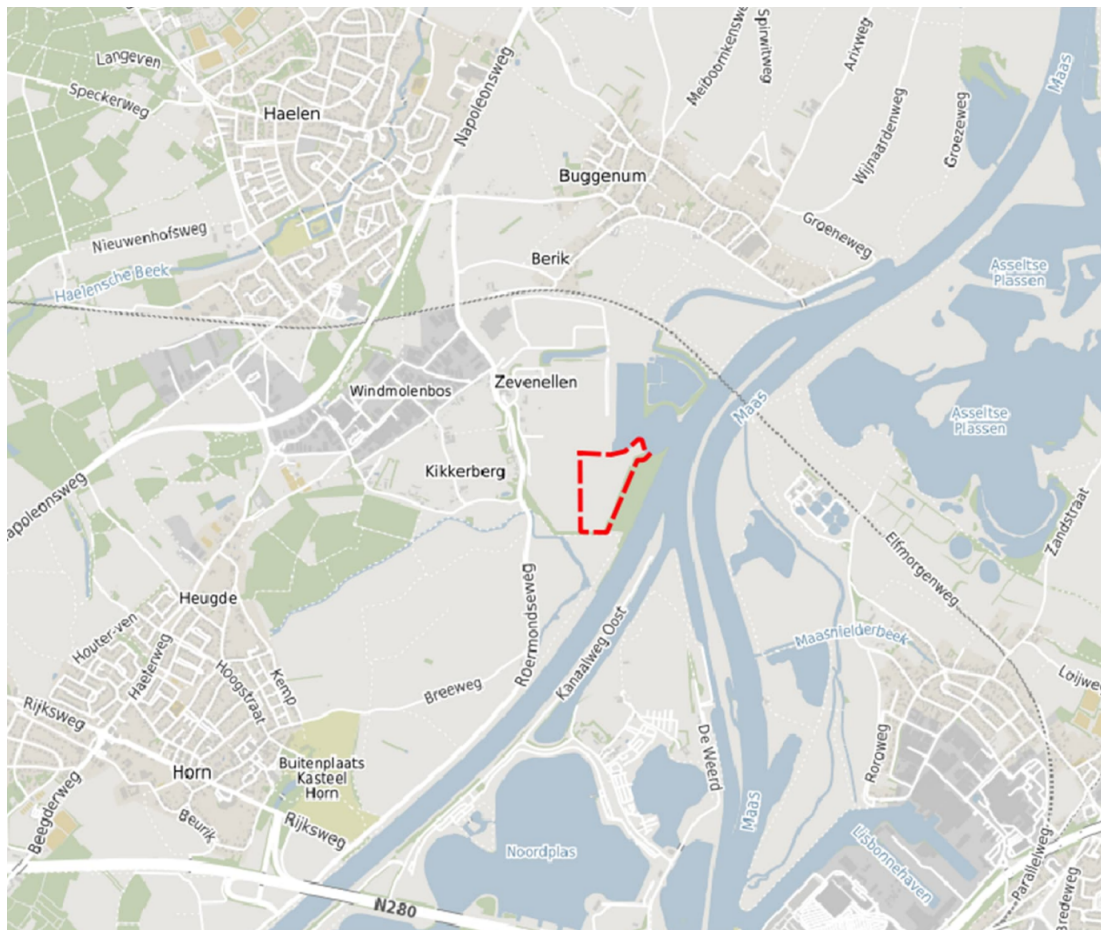
De Commissie signaleert echter bij de toetsing van het MER dat op een aantal punten belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de vergistingsinstallatie van VBL. Het gaat om de volgende punten:

- **Referentiesituatie:** de milieueffecten zijn vergeleken met de situatie na realisatie van enkele geplande initiatieven (ontwikkelingen) op bedrijventerrein Zevenellen. Deze initiatieven zijn nog onzeker. Het is onvoldoende onderbouwd dat deze initiatieven tot de autonome ontwikkeling behoren. Hierdoor is onzeker of de milieueffecten correct in beeld zijn gebracht.
- **Toetsing aan Beste Beschikbare Technieken (BBT):** een integrale toets aan BBT ontbreekt. Hierdoor is onvoldoende navolgbaar of de installatie voldoet aan de voorgeschreven beste beschikbare technieken.
- **Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS):** het onderzoek naar (mogelijke) ZZS is onvolledig. De (mogelijke) aanwezigheid van ZZS in de aan te voeren afvalstoffen is onvoldoende inzichtelijk gemaakt. Ook is niet duidelijk waar de emissie uit de luchtbehandelingsinstallatie op is gebaseerd.
- **Onvoorziene en bijzondere bedrijfsomstandigheden:** het overzicht van onvoorziene situaties (zoals lekkages) én voorziene afwijkende bedrijfsomstandigheden (zoals gepland opstarten en stilleggen van installaties) is onvolledig. Daardoor ontbreekt het ook aan een goed overzicht van mogelijke effecten en maatregelen om deze effecten te verminderen of voorkomen.
- **Geur:** de vertaling van de gehanteerde geurkentalen naar de geurberekeningen ontbreekt. Hierdoor is het geuronderzoek onvoldoende navolgbaar.

De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de vergistingsinstallatie van VBL.

Bij de beoordeling van het MER had de Commissie geen beschikking over een (ontwerp)besluit. De Commissie wijst er daarom op dat het bevoegd gezag zelf nog na moet gaan of het MER en de vergunning goed en volledig op elkaar aansluiten.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar beoordeling toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.



Figuur 1: Ligging beoogde vergistingsinstallatie VBL (bron: MER).

Aanleiding MER

VTI Bio-energie Limburg BV (VBL) wil een vergistingsinstallatie bouwen en exploiteren voor de verwerking van dierlijke mest en organische reststromen. De beoogde verwerkingscapaciteit is maximaal 750.000 ton per jaar. Daarbij wordt uitgegaan van minimaal 50% dierlijke mest en maximaal 50% andere organische reststromen.

Voor het realiseren van de installatie is een omgevingsvergunning nodig. Daarvoor is Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg het bevoegd gezag. Er wordt een project-MER opgesteld omdat het project valt onder categorie F3c van bijlage V bij het Omgevingsbesluit (de oprichting van een geïntegreerde chemische installatie bestemd voor enkelvoudige of samengestelde meststoffen).

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg – besluit over de vergistingsinstallatie van VBL.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 3757 op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij adviezen en aanbevelingen. Adviezen staan in een tekstkader. Het uitvoeren daarvan is essentieel voor het volwaardig meewegen van het belang voor de leefomgeving bij het besluit over de vergistingsinstallatie van VBL. Dit moet volgens de Commissie gebeuren voordat Gedeputeerde Staten van Limburg een besluit neemt over de vergistingsinstallatie. Aanbevelingen staan niet in een kader. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Referentiesituatie

In paragraaf 2.5 van het MER staan de autonome ontwikkelingen beschreven. Daar staat dat alle vergunningen die zijn verleend samen met goedgekeurde meldingen worden beschouwd als autonome ontwikkelingen. Ook staat er *“Ook aanvragen voor vergunningen en meldingen die zijn ingediend (maar nog niet gehonoreerd) bij burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal en gedeputeerde staten van Limburg voor geplande projecten op DMBZ worden op verzoek van het bevoegd gezag aangemerkt als autonome ontwikkelingen”*. Dit laatste lijkt te gelden voor enkele initiatieven op bedrijventerrein Zevenellen.

De Commissie wijst erop dat een initiatief (ontwikkeling) waarover de besluitvorming nog niet definitief is alleen gerekend kan worden tot de autonome ontwikkeling als voldoende is aangetoond dat die ontwikkeling (waarschijnlijk) zal plaatsvinden. In principe is geen sprake van een autonome ontwikkeling wanneer nog geen besluit is genomen op een vergunningaanvraag. Dat kan anders zijn als is onderbouwd dat wat wordt aangevraagd voldoende concreet en ruimtelijk inpasbaar is. Die onderbouwing blijkt niet uit het MER. Hierdoor is onzeker of de vergelijking met de referentiesituatie in het MER tot een onjuist beeld van de milieueffecten heeft geleid.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de omgevingsvergunning, uit te gaan van de juiste referentiesituatie. Betrek daarin uitsluitend ontwikkelingen waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden of onderbouw waarom ontwikkelingen waarover geen besluitvorming heeft plaatsgevonden toch tot de autonome ontwikkeling behoren.

In het verlengde van haar NRD-advies⁶, wijst de Commissie er opnieuw op dat het in beeld brengen van de milieueffecten ten opzichte van de huidige feitelijke situatie én ten opzichte van de huidige feitelijke situatie plus autonome ontwikkelingen bijdraagt aan het duidelijk in beeld brengen van de veranderingen voor omwonenden. De Commissie beveelt aan om de milieueffecten in beeld te brengen ten opzichte van: de huidige feitelijke situatie, de huidige feitelijke situatie plus autonome ontwikkeling én de volledige invulling van Zevenellen (voor zover bekend).

⁶ Op 24 januari 2024 heeft de Commissie geadviseerd over de NRD van de vergistingsinstallatie van VDL. Dit advies is te vinden op de [website van de Commissie](#).

2.2 BBT-toets

Om emissies en andere nadelige milieugevolgen van een bedrijf zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken zijn voor veel processen Beste Beschikbare Technieken (BBT) vastgesteld.⁷ BBT staat voor de meest doeltreffende methoden waarbij ook rekening wordt gehouden met technische mogelijkheden en kosten. Nederland heeft in de BBT-conclusies vastgelegd om welke technieken het gaat. Op verschillende plaatsen in het MER wordt geconcludeerd dat onderdelen van de installatie voldoen aan relevante BBT-conclusies. Een volledig overzicht van toepasselijke BBT-conclusies ontbreekt echter. Hierdoor is uit het MER niet navolgbaar of de installatie (volledig) voldoet aan de BBT-conclusies. Deze informatie is van belang voor de vergunbaarheid van de vergistingsinstallatie.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de omgevingsvergunning, een volledig overzicht te geven van relevante BBT-conclusies en te onderbouwen op welke wijze de installatie daaraan voldoet.

2.3 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

In het MER staat dat er geen emissie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) naar de lucht plaatsvindt. Deze conclusie wordt voor de afvalstromen getrokken op basis van de sectorplannen in het Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP). Op pagina 53 van het MER is een overzicht opgenomen van de afvalstromen die zijn geaccepteerd. De Commissie wijst erop dat wel degelijk kans is op de aanwezigheid van ZZS in deze geaccepteerde afvalstromen op basis van de bestaande literatuur⁸.

Het luchtkwaliteitsonderzoek (bijlage B5 van het MER) gaat hier slechts deels op in. Dit onderzoek onderbouwt de conclusie in het MER daardoor onvoldoende. De Commissie benadrukt dat hier ook in het acceptatie- en verwerkingsbeleid (a&v-beleid)⁹ (bijlage B12 van het MER) aandacht aan geschonken moet worden.

Daarnaast is niet duidelijk waar de emissie aan ZZS van de luchtbehandelingsinstallatie op is gebaseerd.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de omgevingsvergunning, in te gaan op de (mogelijk) aanwezige ZZS. Beschrijf de (mogelijk) aanwezige ZZS op basis van de euralcodes van de te verwerken afvalstoffen en geef aan hoe met deze (mogelijke) aanwezigheid wordt omgegaan.

⁷ BBT is onder de Omgevingswet gedefinieerd als: ‘Beste’ omvat de meest doeltreffende technieken voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu. ‘Beschikbare’ omvat technieken die technisch en economisch haalbaar zijn voor die bedrijfstak, en die bedrijven kunnen toepassen. De techniek moet redelijkerwijs in Nederland of in een ander land verkrijgbaar zijn’. De BBT worden beschreven in BREF-documenten. BREF, of BREF-documenten, staat voor ‘BAT Reference documents’ en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. Voor meer informatie, zie: [Overzicht van BBT-conclusies \(en BREF's\)](#) en [European IPPC Bureau – BAT reference documents](#).

⁸ Dit blijkt onder andere uit het SGS Intron rapport. Dit rapport is het nu beschikbare overzicht voor ZZS in afvalstoffen. Dit rapport is te vinden op de [website van Rijkswaterstaat](#).

⁹ In bijlage B12 van het MER bestaat de beschrijving van de algemene acceptatie en verwerking (A&V) en de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) van de vergistingsinstallatie van VBL.

2.4 Bijzondere bedrijfsomstandigheden

Hoofdstuk 9 van het MER geeft een overzicht van bijzondere bedrijfsomstandigheden en bijbehorende beheersmaatregelen. Door het treffen van deze maatregelen wordt de kans beperkt dat deze bijzondere bedrijfsomstandigheden zich voor doen en worden mogelijk milieueffecten beperkt.

In het overzicht ontbreken enkele **onvoorziene bedrijfsomstandigheden**, namelijk:

- grootschalige biogaslekage bij één van de vergisters, zonder dat daarbij een ontsteking plaatsvindt van het biogas;
- grootschalige lekkage van mest, co-producten of digestaat uit een opslagtank.

Inzicht in deze bijzondere bedrijfsomstandigheden en bijbehorende beheersmaatregelen is essentieel omdat de milieueffecten ervan groot kunnen zijn.

Daarnaast ontbreekt een overzicht van de **voorzien**e bijzondere bedrijfsomstandigheden, zoals opstart en gepland stilleggen van (delen van) de installatie. Inzicht in deze bijzondere bedrijfsomstandigheden is essentieel omdat deze tot andere milieueffecten kunnen leiden dan het normale gebruik van de installatie. Denk bijvoorbeeld aan geur (zie paragraaf 2.6 van dit advies). Het is daarbij ook belangrijk om aan te geven welke (beheers)maatregelen in deze omstandigheden worden getroffen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de omgevingsvergunning, het overzicht van bijzondere bedrijfsomstandigheden aan te vullen. Doe dit met bovengenoemde onvoorziene bedrijfsomstandigheden én voorzien

e bijzondere bedrijfsomstandigheden. Beschrijf de milieueffecten daarvan en bespreek de benodigde beheersmaatregelen. Geef de effectiviteit van deze maatregelen aan.

2.5 Geuremissie en –immissie

Het geuronderzoek is op enkele punten onnavolgbaar. In het rapport is een tabel opgenomen met de geuremissie (pagina 18). Voor een onderbouwing wordt verwezen naar bijlage 2. In bijlage 2 is alleen een overzicht van gehanteerde kentallen opgenomen. De Commissie wijst erop dat dit te algemeen is en dat daarom de vertaling naar de geuremissie onvoldoende navolgbaar is.

Daarnaast ontbreekt de geuremissie en –immissie in onvoorziene bedrijfsomstandigheden in het geuronderzoek (zie paragraaf 2.5 van dit advies).

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de omgevingsvergunning, de verwachte geuremissie nader te onderbouwen. Beschrijf de geurbelasting op de omgeving. Ga daarbij ook in op bijzondere bedrijfsomstandigheden.

2.6 Stikstof

Bijlage B7 gaat in op de effecten op stikstofdepositie. Daarvoor is de Instructie invoergegevens AERIUS Calculator 2023.2 (versie 4) gebruikt. Op 1 oktober 2024 is AERIUS Calculator geactualiseerd.¹⁰ De nieuwe versie moet worden toegepast in lopende procedures, maar logischerwijs was met deze versie nog geen rekening gehouden bij het opstellen van het MER. De Commissie beveelt daarom aan om de AERIUS-berekeningen voor dit project opnieuw uit te voeren met de nieuwe versie, en zo nodig de uitkomsten te verwerken in het MER (de effectbeoordeling en het onderzoek naar mitigerende maatregelen).

¹⁰ Voor meer informatie, zie de [website van het RIVM](#).

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Sjoerd Bokma

ir. Arjen Brinkmann

dr. Patrick Patiwael (secretaris)

Marja van der Tas (voorzitter)

ir. Paul van Vugt

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvergunning.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om het project "oprichting van een geïntegreerde chemische installatie bestemd voor enkelvoudige of samengestelde meststoffen" (categorie F3c). Daarom is een project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg.

Initiatiefnemer besluit

VTTI Bio-energy Limburg BV.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie gemeld geen zienswijzen of adviezen te hebben ontvangen, omdat het MER nog niet ter visie ligt.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3757](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage

A. v. Schendelstraat 760

3511 MK Utrecht

t 030-2347666

e info@commissiemer.nl

w commissiemer.nl

